

Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica

Účinnosť
01.10.2013

ZD XX/2013

1 z 26

Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica

Dátum účinnosti od: 01.10.2013			Výtlačok č.: 1	Vydanie: 1
	Funkcia	Meno	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Vedúci odboru ekonomického	Ing. Beata Farkašová		
Schválil:	MsZ v Banskej Bystrici	Uznesením číslo XXX/2013		

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	2 z 26

Mestské zastupiteľstvo v Banskej Bystrici na základe zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s použitím zákona NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov vydáva tieto **Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica** (ďalej len „Zásady“).

Časť I.

Úvodné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

Tieto Zásady upravujú:

1. Postavenie a funkciu rozpočtu Mesta Banská Bystrica (ďalej len „mesto“).
2. Rozpočtový proces mesta.
3. Zodpovednosť za rozpočtové hospodárenie mesta.
4. Finančnú kontrolu.
5. Hospodárenie rozpočtových a príspevkových organizácií mesta.

Článok 2

Pojmy

Na účely týchto Zásad sú definované nasledovné pojmy:

1. **Rozpočet** je základný nástroj finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií mesta v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet mesta je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy.
2. **Viacročný rozpočet** je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.
3. **Participatívny rozpočet** je procesom priamej, dobrovoľnej a univerzálnej demokracie, v rámci ktorého môžu obyvatelia určitého miesta (časti, štvrte mesta) diskutovať a rozhodovať o využití časti rozpočtu,
4. **Rozpočtový proces** je zostavovanie, schvaľovanie, plnenie vrátane zmien, monitorovanie a hodnotenie rozpočtu mesta, vrátane prípravy a schvaľovania záverečného účtu mesta.
5. **Návrh rozpočtu** je ucelený súbor rozpočtových požiadaviek.
6. **Programové rozpočtovanie** je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi (rozpočet mesta) a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu mesta
7. **Programový rozpočet** je rozpočet, ktorý rozdeľuje výdavky rozpočtu mesta do jednotlivých

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	3 z 26

programov a jeho častí. Je to transparentný systém, ktorý zdôrazňuje vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov.

8. **Programová štruktúra** je logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom mesta. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria programy, podprogramy a prvky (projekty).
9. **Program** je skupina navzájom súvisiacich aktivít (prác, činností, dodávok) vykonávaných na splnenie definovaných cieľov a zámerov. Program sa vo všeobecnosti delí na podprogramy, prvky a/alebo projekty. Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele. Program má priradený stručný, výstižný názov.
10. **Podprogram** je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity. Podprogram zvyšuje transparentnosť programu a špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu. Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty. Podprogram má priradený stručný, výstižný názov.
11. **Prvok** je časovo neohraničená bežná aktivita/aktivity, ktorá produkuje tovar alebo službu. Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.
12. **Projekt** je časovo ohraničená aktivita, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu. Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu. Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.
13. **Zámer** vyjadruje očakávaný pozitívny dopad dlhodobého plnenia príslušných cieľov.
14. **Cieľ** je forma na vyjadrenie výstupu alebo výsledku, ktorý prispieva k plneniu zámeru. Existujú:
  - a) výstupové ciele (výstupovo orientované ciele) - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. tovary a služby produkované mestom;
  - b) krátkodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejavujú po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
  - c) strednodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok.
15. **Výstupy** sú tovary a služby produkované určitou činnosťou mesta.
16. **Výsledky** sú spoločensko-ekonomické zmeny spôsobené plnením programov, ktoré sú dosahované v strednodobom a krátkodobom rámci.
17. **Merateľný ukazovateľ** je nástroj na monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľa, resp. nástroj, prostredníctvom ktorého meriame pokrok pri plnení cieľa.
18. **Rozpočtový harmonogram** je dokument, stanovujúci termíny plnenia jednotlivých úloh, ktoré vyplývajú z rozpočtového procesu. Rozpočtový harmonogram určuje výstupy úloh a zodpovednosť za ich plnenie.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	4 z 26

19. **Rozpočtová požiadavka** je súbor plánovaných výdavkov mesta pre plnenie zámerov a cieľov mesta a súbor odhadov príjmov mesta. Rozpočtová požiadavka sa predkladá v štandardizovanej forme.
20. **Požiadavka na zmenu rozpočtu** je súbor plánovaných výdavkov mesta pre plnenie zámerov a cieľov mesta a súbor odhadov príjmov mesta, ktorá sa líši od rozpočtovej požiadavky. Požiadavka na zmenu rozpočtu sa predkladá v štandardizovanej forme.
21. **Finančné plnenie** rozpočtu je plnenie príjmov a výdavkov mesta podľa schváleného rozpočtu mesta.
22. **Programové plnenie rozpočtu** je plnenie plánovaných (očakávaných) cieľov stanovených v rámci jednotlivých programov.
23. **Monitorovacia správa** je dokument, ktorý obsahuje informáciu o finančnom plnení rozpočtu mesta a informáciu o priebežnom programovom plnení rozpočtu mesta.
24. **Monitorovanie** je systematický proces zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programov. Údaje získané monitorovaním sa využívajú pri monitorovaní výkonnosti. Monitorovanie výkonnosti je priebežné sledovanie plnenia cieľov a merateľných ukazovateľov programu počas celého obdobia jeho realizácie. Výsledky monitorovania sa prezentujú v monitorovacej správe
25. **Hodnotiaca správa** je dokument, ktorý obsahuje informáciu o splnení alebo nesplnení programového rozpočtu mesta. Hodnotiaca správa je súčasťou záverečného účtu mesta.
26. **Hodnotenie** je systematická a analytická činnosť, ktorá na základe analýzy kritérií relevantnosti, účinnosti, efektívnosti, hospodárnosti, užitočnosti, dopadu, stability a udržateľnosti poskytuje spoľahlivé závery o výstupoch, výsledkoch, dôsledkoch a celkových účinkoch programu.

Časť II.

Rozpočet mesta

Článok 3

Postavenie a obsah rozpočtu mesta Banská Bystrica

1. Mesto zostavuje a schvaľuje svoj rozpočet a podľa neho hospodári.
2. Rozpočet mesta sa zostavuje v súlade s platnou právnou legislatívou¹ najmenej na tri rozpočtové roky, ako tzv. viacročný rozpočet.
3. Viacročný rozpočet mesta tvorí:
  - d) rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok,

¹ Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znp.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	5 z 26

- e) rozpočet mesta na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku,
 f) rozpočet mesta na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písm. b).
7. Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených v odseku 3 písm. b) a c) nie sú záväzné.
8. Rozpočet mesta obsahuje:
- príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy mesta,
  - finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu,
  - finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám.
9. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. V rozpočte mesta sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom² a programová štruktúra.
10. Rozpočet sa zostavuje so zaokrúhľovaním na celé eurá.
11. Rozpočet mesta vyjadruje ekonomickú samostatnosť hospodárenia mesta a vnútorne sa člení na:
- bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“),
  - kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“),
  - rozpočet finančných operácií,
- v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k fyzickým a právnickým osobám a obyvateľom mesta. Môže tiež obsahovať finančné vzťahy k rozpočtom iných obcí a k rozpočtu Banskobystrického samosprávneho kraja, v prípade plnenia spoločných úloh.
12. Rozpočet príjmov mesta sa zostavuje v členení podľa položiek ekonomickej klasifikácie. Rozpočet výdavkov sa zostavuje podľa položiek ekonomickej klasifikácie a podtried funkčnej klasifikácie, súčasne vo forme programovej štruktúry v členení na programy, podprogramy, prvky (projekty).
13. V rámci programovej štruktúry sú definované zámery, ciele a merateľné ukazovatele.
14. Súčasťou rozpočtu mesta sú rozpočty rozpočtových organizácií a príspevky príspevkových organizácií. Rozpočtové organizácie sú na rozpočet mesta napojené priamo svojimi príjmami a výdavkami a príspevkové organizácie sú na rozpočet mesta napojené príspevkom od mesta.
15. Rozpočet mesta sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.
16. Bežný rozpočet je Mesto povinné zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.
17. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa

² § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	6 z 26

môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

18. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.
19. Súčasťou rozpočtu mesta sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov mesta a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky, úvery a návratné finančné výpomoci z rozpočtu mesta a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu mesta.

Článok 4 **Príjmy rozpočtu mesta Banská Bystrica**

1. Príjmy rozpočtu mesta sú:
  - a) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu³,
  - b) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu⁴,
  - c) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku mesta a z činnosti mesta a jeho rozpočtových organizácií,
  - d) výnosy z finančných prostriedkov mesta,
  - e) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené mestom,
  - f) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech mesta,
  - g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
  - h) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
  - i) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.
2. Mesto môže na plnenie svojich úloh použiť aj:
  - a) združené prostriedky,
  - b) návratné zdroje financovania,
  - c) prostriedky z mimorozpočtových peňažných fondov,
  - d) zisk z podnikateľskej činnosti.
3. Dotácie zo štátneho rozpočtu podľa zákona o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa poskytujú mestu na výkon samosprávnych funkcií a na prenesený výkon štátnej správy.
4. O použití vlastných príjmov rozhoduje mesto samostatne. Pri daroch je mesto povinné dodržať

³ Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	7 z 26

účel na ktorý bol dar poskytnutý, ak tak určil darca. Príjmy z dotácií a z prostriedkov Európskej únie, prípadne iných prostriedkov zo zahraničia, môže mesto použiť len v súlade s účelom na ktoré boli poskytnuté.

Článok 5 Výdavky rozpočtu mesta Banská Bystrica

1. Výdavky rozpočtu mesta sú:
  - a) záväzky, ktoré vyplývajú pre mesto z povinností ustanovených zákonmi,
  - b) výdavky na výkon samosprávnych funkcií upravených osobitnými predpismi a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených mestom,
  - c) výdavky na prenesený výkon štátnej správy podľa osobitných predpisov,
  - d) výdavky spojené so správou, s údržbou a rozvojom majetku mesta a majetku prenechaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
  - e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inými obcami alebo vyšším územným celkom, alebo prípadne s ďalšími subjektmi na zabezpečenie úloh vo svojej pôsobnosti vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
  - f) výdavky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd o medzinárodnej spolupráci,
  - g) úrokové záväzky z prijatých pôžičiek a úverov,
  - h) výdavky na emisiu dlhopisov a na úhradu úrokov z nich,
  - i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

2. Z rozpočtu mesta sa môžu poskytovať dotácie právnickým osobám, ktorých zakladateľom je mesto, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech územia mesta.

3. Právnickým osobám neuvedeným v odseku 2 a fyzickým osobám - podnikateľom, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území mesta, alebo poskytujú služby obyvateľom mesta, môže mesto poskytovať dotácie v zmysle schváleného VZN mesta o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta.

4. V prípade ak obec spolupracuje na základe zmluvy o zriadení združenia obcí⁵, alebo zakladá právnickú osobu podľa osobitného predpisu⁶, alebo nadobúda majetkové účasti na podnikaní právnickej osoby založenej podľa osobitného predpisu⁶, môže použiť rozpočtové prostriedky na úhradu členského príspevku, na založenie právnickej osoby podľa osobitného predpisu⁶ alebo na nadobudnutie majetkových účastí na podnikaní takej právnickej osoby.

5. V rozpočte mesta na príslušný rozpočtový rok sa prostriedky podľa odseku 2 a 3 rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov. Podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom mesta a ich poskytnutím nemožno zvýšiť celkový dlh mesta.

⁵ § 20 a 20a zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení zákona č. 453/2001 Z.z.

⁶ Obchodný zákonník.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	8 z 26

Časť III.
Rozpočtový proces
Článok 6
Rozpočtový harmonogram

1. Rozpočtový proces sa riadi záväzným rozpočtovým harmonogramom, ktorý schvaľuje primátor mesta.
2. Za vypracovanie rozpočtového harmonogramu, jeho každoročnú aktualizáciu zodpovedá prednosta Mestského úradu.
3. Vzor rozpočtového harmonogramu tvorí prílohu č. 1 týchto zásad.

Článok 7
Subjekty rozpočtového procesu

1. Na rozpočtovom procese sa podieľajú jednotlivé subjekty v rozsahu uvedenom v týchto Zásadách a v rozpočtovom harmonograme, a to:
  - a) Komisia MsZ pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta a podnikateľskú činnosť (ďalej len „Finančná komisia“)
  - b) Komisia MsZ pre rozvoj mestských častí
  - c) Mestská rada,
  - d) Primátor mesta,
  - e) Prednosta Mestského úradu,
  - f) Poslanci Mestského zastupiteľstva,
  - g) Mestské zastupiteľstvo,
  - h) Rozpočtové a príspevkové organizácie mesta,
  - i) Mestská polícia,
  - j) Mestský úrad.
  - k) obyvatelia Mesta prostredníctvom Výborov v mestských častiach

Článok 8
Hlavné úlohy subjektov v rozpočtovom procese

1. Finančná komisia najmä:
  - a) posudzuje rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu mesta hlavne z hľadiska ich prínosu pre plnenie cieľov a zámerov mesta,
  - b) odporúča vybrané priority, rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu zapracovať do rozpočtu mesta,
  - c) navrhuje koncepčné riešenia závažných problémov mesta,
  - d) prerokúva návrh rozpočtu a návrh na zmenu rozpočtu,

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	9 z 26

- e) prerokúva monitorovaciu správu, hodnotiacu správu a návrh záverečného účtu mesta,
- f) prerokúva návrh na použitie peňažných fondov,
- g) prerokúva návrh na emisiu komunálnych dlhopisov,
- h) prerokúva návrh na prijatie úveru alebo pôžičky,
- i) prerokúva návrh na združovanie prostriedkov mesta,
- j) prerokúva návrh na zriadenie spoločného obecného úradu.

2. Mestská rada najmä:

- a) posudzuje a schvaľuje vybrané priority, rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu, ktoré predkladá Finančnej komisii,
- b) prerokúva návrh rozpočtu a návrh na zmenu rozpočtu,
- c) prerokúva monitorovaciu správu, hodnotiacu správu a návrh záverečného účtu mesta,
- d) prerokúva návrh na použitie peňažných fondov,
- k) prerokúva návrh na emisiu komunálnych dlhopisov,
- l) prerokúva návrh na prijatie úveru alebo pôžičky,
- m) prerokúva návrh na združovanie prostriedkov mesta,
- e) prerokúva návrh na zriadenie spoločného obecného úradu.

3. Primátor mesta najmä:

- a) riadi rozpočtový proces,
- b) predkladá návrh rozpočtu na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- c) predkladá návrh na zmenu rozpočtu na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- d) schvaľuje zmeny rozpočtu v súlade s čl. 21, ods. 8 a 9,
- e) predkladá polročnú monitorovaciu správu na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- f) predkladá hodnotiacu správu a návrh záverečného účtu na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- g) zodpovedá za zostavenie programovej štruktúry,
- h) predkladá návrh na použitie peňažných fondov na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- i) predkladá návrh na emisiu komunálnych dlhopisov na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- j) predkladá návrh na prijatie úveru alebo pôžičky na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- k) predkladá návrh na združovanie prostriedkov mesta na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva,
- l) predkladá návrh na zriadenie spoločného obecného úradu na rokovanie Finančnej komisie, Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva.

4. Prednosta Mestského úradu koordinuje rozpočtový proces.

5. Poslanci Mestského zastupiteľstva najmä:

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	10 z 26

- a) sústreďujú rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu od obyvateľov mesta, právnických a fyzických osôb,
- b) rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu predkladajú Finančnej komisii.

6. Mestské zastupiteľstvo najmä:

- a) schvaľuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok a zmeny rozpočtu, s výnimkou čl. 21, ods. 9 Zásad,
- b) kontroluje čerpanie rozpočtu,
- c) schvaľuje hodnotiacu správu a záverečný účet mesta, celoročné hospodárenie mesta, rozhoduje o použití mimorozpočtových peňažných fondov, o použití prebytku rozpočtového hospodárenia a o spôsobe úhrady schodku rozpočtového hospodárenia,
- d) schvaľuje emisiu komunálnych dlhopisov,
- e) schvaľuje a rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky,
- f) schvaľuje a rozhoduje o združovaní prostriedkov mesta,
- g) schvaľuje zriadenie spoločného obecného úradu.

7. Rozpočtové organizácie:

- a) ktoré spadajú pod oblasť školstva, predkladajú Školskému úradu najmä:
  - a1) rozpočtové požiadavky,
  - a2) požiadavky na zmenu rozpočtu,
  - a3) podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy,
  - a4) podklady potrebné pre vypracovanie hodnotiacej správy a záverečného účtu.
- b) neuvedené v odst. 7 písm. a) predkladajú ekonomickému odboru najmä:
  - b1) rozpočtové požiadavky,
  - b2) požiadavky na zmenu rozpočtu,
  - b3) podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy,
  - b4) podklady potrebné pre vypracovanie hodnotiacej správy a záverečného účtu.

8. Príspevkové organizácie v požadovanom termíne predkladajú:

- a) ekonomickému odboru najmä:
  - a1) rozpočtové požiadavky na prevádzku organizácie (tzv. prevádzkový príspevok),
  - a2) rozpočet príjmov a výdavkov organizácie,
  - a3) rozpočet nákladov a výnosov organizácie,
  - a4) požiadavky na zmenu rozpočtu prevádzkového príspevku,
  - a5) podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy,
  - a6) podklady potrebné pre vypracovanie hodnotiacej správy a záverečného účtu.
- b) príslušnému útvaru najmä:
  - b1) rozpočtové požiadavky na plnenie konkrétnych úloh mesta (tzv. osobitný príspevok),
  - b2) požiadavky na zmenu rozpočtu osobitného príspevku,
  - b3) tvorbu, plánovanie a hodnotenie merateľných ukazovateľov,
  - b4) podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy,
  - b5) podklady potrebné pre vypracovanie hodnotiacej správy a záverečného účtu.
- c) obchodnému odboru najmä:

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	11 z 26

- c1) rozpočtové požiadavky na príspevok na kapitálové výdavky,
- c2) požiadavky na zmenu rozpočtu príspevku na kapitálové výdavky,
- c3) podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy,
- c4) podklady potrebné pre vypracovanie hodnotiacej správy a záverečného účtu.

9. Príslušným útvarom sa pre účely odst. 8 písm. b) rozumie taký útvar organizačnej štruktúry mesta, ktorý rozpočtuje výdavky na oblasť pôsobenia konkrétnej príspevkovej organizácie.

10. Mestská polícia najmä:

- a) predkladá ekonomickému odboru rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu týkajúce sa príjmov a výdavkov rozpočtu Mestskej polície,
- b) predkladá ekonomickému odboru podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy, hodnotiacej správy a záverečného účtu.

11. Mestský úrad najmä:

- a) zabezpečuje odborné podklady potrebné pre správne a úplné spracovanie návrhu rozpočtu mesta a návrhu na zmenu rozpočtu mesta,
- b) spracováva a sústreďuje rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu v súvislosti so zabezpečením prevádzky úradu a všetkých jeho zložiek, vrátane rozpočtových položiek, ktoré zabezpečujú príspevkové a rozpočtové organizácie mesta,
- c) zabezpečuje, aby do rozpočtových položiek mesta boli zahrnuté všetky záväzky vyplývajúce z platných zmluvných vzťahov mesta,
- d) vyhodnocuje výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie,
- e) spracováva monitorovaciu správu, hodnotiacu správu a záverečný účet mesta,
- f) na požiadanie Mestského zastupiteľstva a Mestskej rady spracováva jednotlivé podkladové materiály, rozbery a pod.,
- g) zabezpečuje spracovávanie podkladov a výkazníctvo vo vzťahu k príslušným orgánom v súlade s osobitnou právnou úpravou⁷,
- h) v rámci Mestského úradu zabezpečuje počas rozpočtového procesu poradenstvo všetkým subjektom rozpočtového procesu ekonomický odbor.

Časť IV.

Zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu

Článok 9

Zostavovanie rozpočtu

1. Práce na zostavení návrhu rozpočtu mesta riadi primátor mesta a koordinuje prednosta Mestského úradu prostredníctvom vedúceho ekonomického odboru.
2. Ekonomický odbor zostavuje návrh rozpočtu mesta v súčinnosti s jednotlivými subjektmi

⁷ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	12 z 26

rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať ekonomickému odboru rozpočtové požiadavky v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu.

3. Jednotlivé subjekty rozpočtového procesu pri stanovovaní rozpočtových požiadaviek navzájom spolupracujú.
4. Predkladané rozpočtové požiadavky sa zaokrúhľujú na celé eurá.
5. Pri zostavovaní a schvaľovaní návrhu rozpočtu mesta je mesto povinné prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre neho vyplývajú z plnenia povinnosti ustanovených osobitnými predpismi a súčasne zabezpečiť súlad rozpočtu so zámermi a cieľmi.

Článok 10 Participatívny rozpočet mesta

1. Mesto spolupracuje s občanmi na tvorbe viacročného rozpočtu prostredníctvom výborov mestských častí v jednotlivých volebných obvodoch.
2. V zmysle štvrtej časti Štatútu mesta Banská Bystrica za účelom plnenia úloh Výborov Mesto Banská Bystrica v rozpočte vyčlení každoročne formou príspevku alebo formou dotácie finančnú čiastku vo výške 1,5 € na jedného obyvateľa s trvalým pobytom v príslušnom volebnom obvode podľa stavu v evidencii Mesta k 30.9. predchádzajúceho roka.
3. Účel využitia vyčlenených finančných prostriedkov v zmysle ods. 2 tohto ustanovenia navrhujú v rámci rozpočtového procesu výbory mestských častí za aktívnej účasti obyvateľov zmysle Štatútu výborov a občianskych rád v Meste Banská Bystrica.
4. Koordinátorom tvorby participatívneho rozpočtu a predloženia jeho návrhu na príslušný rozpočtový rok je Komisia MsZ pre rozvoj mestských častí.
5. Nevyčerpané finančné prostriedky z participatívneho rozpočtu ku koncu rozpočtového roka sa do ďalšieho roka neprenášajú.

Článok 11 Schvaľovanie rozpočtu

1. Návrh rozpočtu mesta prerokuje prednosta Mestského úradu s primátorom mesta.
2. Primátor mesta predkladá ním odsúhlasený návrh rozpočtu mesta na prerokovanie Finančnej

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	13 z 26

komisii, Mestskej rade a na schválenie Mestskému zastupiteľstvu.

3. K návrhu rozpočtu pred jeho schválením vypracuje hlavný kontrolór mesta odborné stanovisko v súlade s čl. 26.
4. Pred schválením je mesto povinné zverejniť návrh rozpočtu najmenej 15 dní obvyklým spôsobom na úradnej tabuli mesta a na internetovej stránke mesta, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť.
5. Pri schvaľovaní rozpočtu musia všetky dodatočne uplatnené poslanecké návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov a súvis so zámermi a cieľmi mesta.
6. Rozpis rozpočtu na rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta do 30 dní od schválenia rozpočtu mesta Mestským zastupiteľstvom vykoná:
  - a) školský úrad v prípade rozpočtových organizácií, ktoré spadajú pod oblasť školstva,
  - b) ekonomický odbor v prípade rozpočtových organizácií neuvedených v ods. 6 písm. a) a príspevkových organizácií.

Článok 12 Rozpočtové provizorium

1. Ak rozpočet mesta neschváli Mestské zastupiteľstvo do 31. decembra bežného roka, mesto hospodári podľa rozpočtu mesta predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu mesta predchádzajúceho rozpočtového roka. Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.
2. Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom mesta po jeho schválení.

Časť V. *Pravidlá rozpočtového hospodárenia*

Článok 13 Rozpočtové hospodárenie

1. Mesto hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu mesta a počas roka kontroluje hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami.
2. V prípade potreby na základe vývoja hospodárenia mesto môže vykonať zmeny vo svojom rozpočte.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	14 z 26

Článok 14

Časové a účelové použitie rozpočtových prostriedkov

1. Rozpočtové prostriedky sa môžu použiť do konca kalendárneho roka s výnimkou tých prostriedkov, ktorých nevyčerpané zostatky v súlade s osobitnými predpismi možno použiť aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch a to len na účely, na ktoré boli schválené v rozpočte mesta. Na zaradenie príjmu alebo výdavku do plnenia rozpočtu mesta v rozpočtovom roku je rozhodujúci deň pripísania alebo odpísania prostriedkov z príslušného účtu mesta.
2. Rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte mesta schválené.
3. Mesto môže na základe odôvodnenej žiadosti povoliť výnimku z časového použitia rozpočtových prostriedkov poskytnutých mestom formou dotácie, s výnimkou dotácií na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy a ďalších dotácií poskytovaných v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.
4. Ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu mesta, môže mesto na základe rozhodnutia Mestského zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu.
5. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu mesta možno použiť príjmy kapitálového rozpočtu mesta, ak sa vrátia do termínu ich použitia na rozpočtovaný účel, najneskôr však do konca rozpočtového roka.
6. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu mesta možno použiť prostriedky peňažných fondov, ak sa vrátia do termínu ich použitia na rozpočtovaný účel, najneskôr však do konca rozpočtového roka.
7. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu mesta možno použiť návratné zdroje financovania za podmienok stanovených z článku 14, ods. 1 Zásad.

Článok 15

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania

1. Mesto môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu mesta v priebehu rozpočtového roka sa tieto zdroje môžu výnimočne použiť za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu mesta.
2. Mesto môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu mesta v nasledujúcich rokoch.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	15 z 26

3. Mesto nesmie prevziať záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby s výnimkou záruky prevzatej mestom za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu.
4. Mesto môže prijať návratné zdroje financovania, len ak:
  - a) celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
  - b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.
5. Do celkovej sumy dlhu sa nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za mestské nájomné byty.
6. Do celkovej sumy dlhu sa nezapočítavajú ani záväzky z leasingových vzťahov.
7. Do sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.
8. Dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór mesta. Porušenie podmienok je povinný bezodkladne oznámiť Ministerstvu financií SR.

Článok 16 Osobitosti v rozpočtovej sfére

1. Mesto môže určiť, že jeho subjekty, ktoré nemajú právnu subjektivitu, budú hospodáriť osobitne, len so zvereným preddavkom. Zároveň určí výšku preddavku a obdobie, na ktoré sa poskytuje. Mesto je povinné zúčtovať príjmy a výdavky týchto subjektov najneskôr do konca rozpočtového roka.
2. Mesto môže združovať prostriedky podľa Občianskeho zákonníka. Združené prostriedky sa vedú na samostatnom účte.
3. Mesto uskutočňuje platby podľa uzatvorenej zmluvy o združení zo zdrojov, ktoré je oprávnené použiť na činnosť vymedzenú v predmete tejto zmluvy.
4. Ak obce zriadia spoločný obecný úrad alebo združenie obcí podľa osobitného predpisu a sídlo spoločného obecného úradu alebo sídlo združenia obcí je v Banskej Bystrici, príslušné ministerstvo alebo subjekt ustanovený osobitným predpisom môže za tieto obce poskytnúť dotáciu mestu po predchádzajúcom súhlase všetkých obcí, ktoré spoločný obecný úrad alebo združenie obcí zriadia.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	16 z 26

5. Mesto vysporiada majetok, ktorý získalo výkonom činnosti financovanej zo združených prostriedkov.
6. Ak mesto vykonáva podnikateľskú činnosť, výnosy a náklady na túto činnosť sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom mimorozpočtovom účte. Náklady na túto činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení zostáva v plnom rozsahu mestu ako doplnkový zdroj financovania.

Článok 17 Ozdravný režim a nútená správa

1. Ozdravný režim predchádza zavedeniu nútej správy. Mesto je povinné zaviesť ozdravný režim, ak celková výška jeho záväzkov po lehote splatnosti presiahne 15 % skutočných bežných príjmov obce predchádzajúceho rozpočtového roka a ak neuhradilo niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti.
2. Povinnosti primátora mesta a hlavného kontrolóra mesta pri ozdravnom režime sú stanovené zákonom¹.

Časť VI. *Peňažné fondy mesta* Článok 18 Peňažné fondy mesta

1. Mesto tvorí nasledovné peňažné fondy:
  - a) rezervný fond,
  - b) fond minulých rokov,
  - c) fond rozvoja bývania.
2. Tvorba peňažných fondov podlieha schvaľovaniu v Mestskom zastupiteľstve. Zostatky peňažných fondov koncom rozpočtového roka neprepadajú.
3. Použitie peňažných fondov podlieha schvaľovaniu v Mestskom zastupiteľstve a nie je limitované rozpočtovým rokom.
4. Zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtovanými prostriedkami peňažných fondov podlieha čl. 22 Zásad.
5. Prostriedky svojich peňažných fondov používa mesto zapojením cez príjmové finančné operácie prostredníctvom svojho rozpočtu, okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondmi navzájom a okrem prípadov uvedených v čl. 13, ods. 6 týchto Zásad.
6. Prostriedky fondov sa vedú v peňažnom ústave na samostatnom účte ako mimorozpočtové

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	17 z 26

prostriedky, v účtovníctve sú vedené na samostatných analytických účtoch.

7. Hospodárenie peňažných fondov je súčasťou správy k Záverečnému účtu mesta.
8. Evidenciu tvorby a čerpania peňažných fondov z hľadiska schváleného použitia vedie ekonomický odbor.

Článok 19 Rezervný fond

1. Mesto vytvára Rezervný fond vo výške určenej Mestským zastupiteľstvom, najmenej však 10% z prebytku rozpočtu⁸ za uplynulý rok.
2. Okrem prostriedkov uvedených v ods. 1 môžu byť ďalšími zdrojmi fondu najmä:
  - a) zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení,
  - b) zostatky fondu z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií,
  - c) príspevky a dary tuzemských a zahraničných právnických a fyzických osôb.
3. Prostriedky fondu môže mesto použiť nasledovne:
  - a) krytie schodku kapitálového rozpočtu, pričom Mestské zastupiteľstvo rozhodne o použití na konkrétny účel, resp. akciu,
  - b) splácanie istiny návratných zdrojov financovania,
  - c) odstránenie havarijného stavu majetku mesta, alebo likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou,
  - d) vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v rámci rozpočtového roka, kedy fond mesto nepoužíva prostredníctvom svojho rozpočtu,
  - e) prevod z fondu minulých rokov, kedy fond mesto nepoužíva prostredníctvom svojho rozpočtu.

Článok 20 Fond minulých rokov

1. Zdrojmi fondu minulých rokov môžu byť najmä:
  - a) prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok,
  - b) zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení,
  - c) zostatky fondu z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií,
  - d) príspevky a dary tuzemských a zahraničných právnických a fyzických osôb.
2. Prostriedky fondu môže mesto použiť nasledovne:

⁸ § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	18 z 26

- a) krytie schodku kapitálového rozpočtu, pričom Mestské zastupiteľstvo rozhodne o použití na konkrétny účel, resp. akciu,
- b) splácanie istín návratných zdrojov financovania,
- c) obstaranie cenných papierov a kapitálový vklad do majetku inej právnickej osoby,
- d) vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v rámci rozpočtového roka, kedy fond mesto nepoužíva prostredníctvom svojho rozpočtu.

Článok 21 Fond rozvoja bývania

1. Zdrojmi fondu rozvoja bývania môžu byť najmä:
  - a) finančné prostriedky, ktoré mesto získa z predaja bytov, nebytových priestorov, domov alebo ich častí, pozemkov zastavaných domom, ako aj z príľahlých pozemkov a nevyčerpajú sa v priebehu rozpočtového roka,
  - b) prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok,
  - c) zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení,
  - d) zostatky fondu z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií,
  - e) príspevky a dary tuzemských a zahraničných právnických a fyzických osôb.
2. Účelom fondu je obnova a rozvoj bytového fondu a výstavba a obnova infraštruktúry mesta.
3. Prostriedky fondu môže mesto použiť nasledovne:
  - a) na výstavbu a obnovu bytového domu v ktorom sú určené byty na nájom, na obnovu bytového fondu,
  - b) na výstavbu a obnovu obslužných komunikácií, odstavných plôch a priestorov pre oddych,
  - c) na výstavbu zariadení sociálnych služieb, na prestavbu nebytových priestorov na zariadenie sociálnych služieb,
  - d) na výstavbu ubytovní pre bezdomovcov, náhradné ubytovanie pre starých a zdravotne postihnutých občanov,
  - e) na prestavbu interiérov, nebytových priestorov a ďalších objektov vhodných na vybudovanie malometrážnych bytov,
  - f) na technickú a občiansku vybavenosť hromadnej a individuálnej bytovej výstavby vychádzajúcej z potrieb mesta,
  - g) na výstavbu a obnovu verejného osvetlenia,
  - h) na výstavbu a obnovu materských a základných škôl a školských zariadení.

Časť VII. **Zmena rozpočtu** Článok 22 **Zmena rozpočtu a rozpočtové opatrenia**

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	19 z 26

1. Mesto sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, pričom schodok bežného rozpočtu môže vzniknúť len z dôvodu použitia prostriedkov rezervného fondu⁹ alebo použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu¹⁰, nevyčerpaných v minulých rokoch.
2. Návrhy na zmenu rozpočtu spracováva ekonomický odbor, na základe požiadaviek predložených jednotlivými útvarmi, ktoré nie sú v rozpočte zahrnuté a na základe analýzy vývoja príjmov a výdavkov rozpočtu.
3. Predkladané návrhy na zmeny rozpočtu mesta musia obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov a súvis so zámermi a cieľmi mesta. Tlačivo na predkladanie návrhov na zmenu rozpočtu tvorí prílohu č. 2 Zásad.
4. Zmeny rozpočtu sa zaokrúhľujú na celé eurá.
5. Pri príprave návrhu na zmenu rozpočtu spolupracuje ekonomický odbor spolu s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu, ktoré sú povinné predkladať ekonomickému odboru požiadavky na zmenu rozpočtu v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu.
6. Zostavený návrh na zmenu rozpočtu mesta prerokuje vedúci ekonomického odboru s prednostom Mestského úradu, ktorý ho odsúhlasí a následne prerokuje s primátorom mesta.
7. Návrh na zmenu rozpočtu predkladá na prerokovanie Finančnej komisii, Mestskej rade a na schválenie Mestskému zastupiteľstvu primátor mesta. Zmeny rozpočtu mesta schvaľuje Mestské zastupiteľstvo s výnimkou:
  - a) účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z Európskej únie a iných prostriedkov zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy,
  - b) darov, ak darca určí účel daru,
  - c) zapojenia prostriedkov peňažných fondov do rozpočtu mesta, ak ich použitie bolo schválené uznesením mestského zastupiteľstva.
8. Oprávneným orgánom pre vykonanie zmien rozpočtu v rozsahu ustanovenom Mestským zastupiteľstvom v Banskej Bystrici je podľa § 11 ods. 4. písmeno b) Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení primátor mesta.
9. Primátor mesta vykonáva v priebehu rozpočtového roka rozpočtové opatrenia, ktorými sú:

⁹ § 10 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z.z.

¹⁰ Napríklad § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	20 z 26

- d) presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a výdavky a to maximálne do celkovej výšky 663 tis. eur za rok,
  - e) povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov a to maximálne do celkovej výšky 663 tis. eur za rok,
  - f) viazanie rozpočtovaných výdavkov, ak ich plnenie je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov alebo ak sa očakáva narušenie vyrovnanosti bežného rozpočtu z iných dôvodov ako použitím rezervného fondu alebo prostriedkov z predchádzajúcich rokov.
10. O vykonaných zmenách v zmysle ods. 8 a 9 primátor mesta informuje písomne Mestské zastupiteľstvo.
  11. O vykonaných zmenách, ktoré neschvaľuje Mestské zastupiteľstvo v zmysle ods. 7, spracuje ekonomický odbor informatívnu správu, ktorá sa predloží na najbližšie rokovanie Mestského zastupiteľstva.
  12. Operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka vedie ekonomický odbor.
  13. Vykonané zmeny rozpočtu nesmú narušiť vyrovnanosť bežného rozpočtu.
  14. Pred schválením je mesto povinné zverejniť návrh na zmenu rozpočtu najmenej 15 dní obvyklým spôsobom na úradnej tabuli mesta a na internetovej stránke mesta, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť.
  15. Ak mala schválená zmena rozpočtu mesta dopad na rozpočty rozpočtových a príspevkových organizácií, rozpis rozpočtu na rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta do 30 dní od schválenia zmeny rozpočtu mesta Mestským zastupiteľstvom vykoná:
    - a) školský úrad v prípade rozpočtových organizácií, ktoré spadajú pod oblasť školstva,
    - b) ekonomický odbor v prípade rozpočtových organizácií neuvedených v ods. 15 písm. a) a príspevkových organizácií.

Časť VIII.

Zodpovednosť za hospodárenie a monitorovanie rozpočtového hospodárenia

Článok 23

Zodpovednosť za hospodárenie

1. Za hospodárne, efektívne a účinné využívanie rozpočtových prostriedkov mesta zodpovedá primátor mesta.
2. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami v rámci zabezpečenia samosprávnych funkcií mesta a preneseného výkonu štátnej správy v rozsahu im zverenej pôsobnosti a programové plnenie rozpočtu mesta zodpovedajú:

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	21 z 26

- a) prednosta Mestského úradu,
- b) vedúci jednotlivých organizačných zložiek Mestského úradu,
- c) riaditelia mestských príspevkových a mestských rozpočtových organizácií a
- d) náčelník Mestskej polície v Banskej Bystrici.

Časť IX.
Záverečný účet
Článok 24
Finančné usporiadanie

1. Po skončení rozpočtového roka spracuje ekonomický odbor v spolupráci s jednotlivými rozpočtovými subjektmi, údaje o rozpočtovom hospodárení mesta a o programovom plnení rozpočtu, do hodnotiacej správy, ktorá je súčasťou záverečného účtu.
2. Mesto finančne usporiada svoje hospodárenie, vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu. Ďalej usporiada finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a VÚC. Po skončení rozpočtového roka mesto údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracuje do záverečného účtu mesta.
3. Mesto je povinné dať si overiť účtovnú závierku audítorom. Mesto je povinné dať si overiť aj hospodárenie podľa rozpočtu mesta v súlade s platnou legislatívou, hospodárenie s ostatnými finančnými prostriedkami, stav a vývoj dlhu a dodržiavanie používania návratných zdrojov financovania.

Článok 25
Hodnotenie a zostavovanie záverečného účtu

1. Práce na zostavení návrhu záverečného účtu mesta riadi primátor mesta a koordinuje prednosta Mestského úradu prostredníctvom vedúceho ekonomického odboru.
2. Ekonomický odbor zostavuje návrh záverečného účtu mesta v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu, ktoré sú povinné predkladať ekonomickému odboru podklady v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré vychádzajú z nimi realizovaného hodnotenia.

Návrh záverečného účtu mesta obsahuje najmä:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný, kapitálový a finančné operácie,
- b) údaje o programovom plnení rozpočtu,
- c) bilanciu aktív a pasív

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	22 z 26

- d) prehľad o stave a vývoji dlhu,
  - e) finančné usporiadanie výsledkov hospodárenia,
  - f) prehľad o vykonaných rozpočtových opatreniach,
  - g) prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov,
  - h) údaje o hospodárení príspevkových organizácií zriadených mestom,
  - i) údaje o nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia podnikateľskej činnosti a rozhodnutie o použití zisku, prípadne úhrade straty.
3. Zostavený návrh záverečného účtu mesta prerokuje vedúci ekonomického odboru s prednostom Mestského úradu, ktorý ho odsúhlasí a následne prerokuje s primátorom mesta.

Článok 26 Schvaľovanie záverečného účtu

1. Primátor mesta predkladá ním odsúhlasený návrh Záverečného účtu mesta na prerokovanie Finančnej komisii, Mestskej rade a na schválenie Mestskému zastupiteľstvu, a to najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.
2. K návrhu záverečného účtu pred jeho schválením vypracuje hlavný kontrolór mesta odborné stanovisko v súlade s čl. 26.
3. Prebytok rozpočtu mesta po skončení roka neprepadá a je zdrojom tvorby peňažných fondov. O použití prebytku hospodárenia alebo spôsobe úhrady schodku rozhoduje Mestské zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu.
4. Záverečný účet mesta schvaľuje Mestské zastupiteľstvo výrokom:
  - a) „celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“,
  - b) „celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami“. V takomto prípade je Mestské zastupiteľstvo povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.
5. Pred schválením je mesto povinné zverejniť návrh Záverečného účtu mesta najmenej 15 dní obvyklým spôsobom na úradnej tabuli mesta a na internetovej stránke mesta, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť.

Časť X. **Finančná kontrola a hlavný kontrolór mesta** Článok 27 Hlavný kontrolór mesta

1. Osobitné postavenie v rámci nakladania s verejnými prostriedkami a vlastnými prostriedkami rozpočtu mesta má hlavný kontrolór mesta.
2. V rámci rozpočtového procesu najmä:

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	23 z 26

- a) vypracováva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu,
- b) vypracováva odborné stanoviská k záverečnému účtu,
- c) preveruje dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania stanovených zákonom¹¹,
- d) kontroluje hospodárenie s finančnými prostriedkami mesta a hospodárenie s prostriedkami poskytnutými rozpočtovým a príspevkovým organizáciám,
- e) kontroluje finančné plnenie rozpočtu,
- f) kontroluje programové plnenie rozpočtu mesta.

3. Výsledky svojej činnosti kontrolór predkladá Mestskému zastupiteľstvu.

Časť XI.
Hospodárenie rozpočtových a príspevkových organizácií mesta
Článok 28
Rozpočtové organizácie mesta

1. Rozpočtové organizácie sú samostatné právnické osoby, zriadené mestom, ktoré sú napojené na rozpočet mesta svojimi príjmami a výdavkami.
2. Hospodária samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré im určí mesto v rámci svojho rozpočtu.
3. Rozpočtová organizácia je oprávnená prekročiť rozpočtový limit výdavkov o prostriedky:
  - a) prijaté od iných subjektov, napríklad formou dotácie, grantu alebo na základe darovacej zmluvy,
  - b) prijaté z poistného plnenia zo zmluvného poistenia alebo zo zákonného poistenia,
  - c) prijaté z úhrad stravy¹²,
  - d) prijaté od iných fyzických osôb a právnických osôb za prenájom priestorov a zariadenia škôl alebo školských zariadení v čase, keď sa nevyužívajú na výchovno-vzdelávací proces,
  - e) prijaté od rodičov, iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť, alebo žiakov na úhradu niektorých nákladov v súlade s osobitnými predpismi¹³,
  - f) iné, v súlade so zákonom č. 523/2004 Z.z.
4. Prostriedky podľa odseku 3 písm. a) vedie rozpočtová organizácia na samostatnom mimorozpočtovom účte. Pri použití ich odvedie na osobitný príjmový účet pre doplnkové zdroje a výdavky realizuje zo svojho výdavkového účtu s výnimkou prostriedkov poskytnutých zo zahraničia v cudzej mene určené na platby v cudzej mene v tuzemsku alebo do zahraničia, ktoré vedie rozpočtová organizácia na osobitnom účte, z ktorého realizuje platby.
5. Príspevky od zákonného zástupcu na úhradu stravy a úhrady stravy od iných stravníkov v

¹¹ § 17, ods. 9 zákona č. 583/2004 Z.z.

¹² Napríklad § 152 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

¹³ § 2 ods. 1 písm. f) zákona č. 597/2003 Z.z.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	24 z 26

zariadeniach školského stravovania môže viesť rozpočtová organizácia na bežnom účte, z ktorého priamo uhradza výdavky súvisiace so stravovaním v týchto zariadeniach.

6. Rozpočtová organizácia predkladá svojmu zriaďovateľovi, štvrťročne, najneskôr do 10-ho dňa v mesiaci po skončení štvrťroka v zmysle platnej legislatívy účtovné výkazy.

Článok 29 Príspevkové organizácie mesta

1. Príspevkové organizácie sú samostatne hospodáriace právnické osoby, zriadené mestom, ktoré sú na rozpočet mesta zapojené príspevkami a ktorých menej ako 50% výrobných nákladov je pokrytých tržbami. Platia pre ňu finančné vzťahy určené mestom v rámci svojho rozpočtu.
2. Príspevkové organizácie hospodária samostatne podľa rozpočtu nákladov a výnosov a výsledku hospodárenia. Rozpočet príspevkových organizácií zahŕňa aj príspevok z rozpočtu mesta, prostriedky vlastných finančných fondov a prostriedky prijaté od iných subjektov.
3. Príspevkové organizácie sú povinné dosahovať výnosy určené svojím rozpočtom, plniť záväzné ukazovatele určené zriaďovateľom a zabezpečiť maximálnu hospodárnosť a efektívnosť vynaložených nákladov.
4. Príspevková organizácia môže vykonávať podnikateľskú činnosť len so súhlasom mesta nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená, iba ak plní úlohy určené mestom. Náklady na podnikateľskú činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Prostriedky získané touto činnosťou používajú príspevkové organizácie v oblasti hlavnej činnosti. Výnosy a náklady na túto činnosť sa sledujú na samostatnom bežnom účte.
5. Ak je hospodárskym výsledkom podnikateľskej činnosti k 30. septembru rozpočtového roka strata, je riaditeľ príspevkovej organizácie povinný zabezpečiť, aby bola do konca rozpočtového roka vyrovnaná, alebo urobiť také opatrenia na ukončenie podnikateľskej činnosti, aby sa v ďalšom rozpočtovom roku už nevykonávala.
6. V prípade, ak riaditeľ príspevkovej organizácie nevykoná opatrenia v súlade s ods. 5 do 30.06. nasledujúceho rozpočtového roka, príspevky zasielané zriaďovateľom budú pozastavené do dňa vykonania nápravy.
7. Príspevková organizácia môže uzatvárať zmluvu o nájme veci s právom kúpy prenajatej veci¹⁴, ak nájomné bude uhrádzať z vlastných zdrojov alebo z prostriedkov Európskej únie a z prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie. Zmluvu podľa tohto odstavca môže príspevková organizácia

¹⁴ § 489 až 496 Obchodného zákonníka

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	25 z 26

uzatvoriť po vyhodnotení ponúk najmenej troch nezávislých uchádzačov.

8. Ak vlastné zdroje na obstaranie hmotného a nehmotného majetku nekryjú potreby príspevkovej organizácie, mesto určí výšku príspevku na obstaranie ním určeného konkrétneho hmotného a nehmotného majetku.
9. Výdavky na obstaranie majetku, ktoré presahujú v úhrne viac ako 50 % mesačného príspevku na prevádzku, je príspevková organizácia povinná konzultovať a realizovať len so súhlasom zriaďovateľa.
10. Ak sa príspevková organizácia plánuje zapojiť do projektu, je povinná konzultovať projektový zámer so zriaďovateľom. Pred zapojením sa do projektu predkladá príspevková organizácia projektový zámer, rozpočet projektu a návrh jeho financovania Mestskému zastupiteľstvu na schválenie.
11. Príspevková organizácia predkladá zriaďovateľovi štvrťročne, najneskôr do 10-ho dňa v mesiaci po skončení štvrťroka v zmysle platnej legislatívy účtovné výkazy.
12. Príspevková organizácia vykoná po uplynutí rozpočtového roka zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa.

Článok 30

Spoločné ustanovenia rozpočtových a príspevkových organizácií

1. Rozpočtové a príspevkové organizácie sú na rozpočet mesta zapojené finančným vzťahom. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami týchto organizácií a programové plnenie rozpočtu zodpovedajú ich štatutárni zástupcovia.
2. Zriaďovanie, zmena, zrušovanie a hospodárenie rozpočtových a príspevkových organizácií sa riadi zásadami uvedenými v zákone č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.
3. Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia ako nájomca alebo vypožičiavateľ môžu použiť kapitálové výdavky na technické zhodnotenie prenajatého majetku alebo majetku vo výpožičke, ak doba nájmu alebo výpožičky trvá aspoň štyri roky od vynaloženia takéhoto výdavku.
4. Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia môžu použiť prostriedky svojho rozpočtu na platenie členského príspevku len so súhlasom mesta.

	Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Banská Bystrica	Účinnosť 01.10.2013
	ZD XX/2013	26 z 26

Záverečné ustanovenia

1. Rozpočty vrátane zmien a záverečné účty sa zverejňujú na internetovej stránke mesta po dobu 5 rokov.
2. Dňom nadobudnutia účinnosti sa zrušujú ZD 35/2011 Zásady rozpočtového hospodárenia schválené uznesením MsZ č. 306/2011 zo dňa 13.12.2011.
3. Zásady rozpočtového hospodárenia Mesta Banská Bystrica boli schválené Mestským zastupiteľstvom v Banskej Bystrici dňa XXX uznesením č. XXX/2013 – Mestského zastupiteľstva.
4. Zmeny a doplnky týchto Zásad podliehajú schváleniu Mestským zastupiteľstvom.
5. Zásady nadobúdajú účinnosť dňom 01.10.2013.
6. Právne úkony neupravené v týchto Zásadách sa riadia príslušnými aktuálnymi právnymi predpismi a nariadeniami platnými v SR.
7. Súčasťou týchto zásad sú nasledovné prílohy:
 Príloha č.1: Vzor rozpočtového harmonogramu.
 Príloha č.2: Vzor formulára návrhu na zmenu rozpočtu.
 Príloha č.3: Vzor formulára návrhu rozpočtu výdavkov.
 Príloha č.4: Vzor formulára návrhu rozpočtu príjmov.

Mgr. Peter Gogola
 primátor mesta
 Banská Bystrica